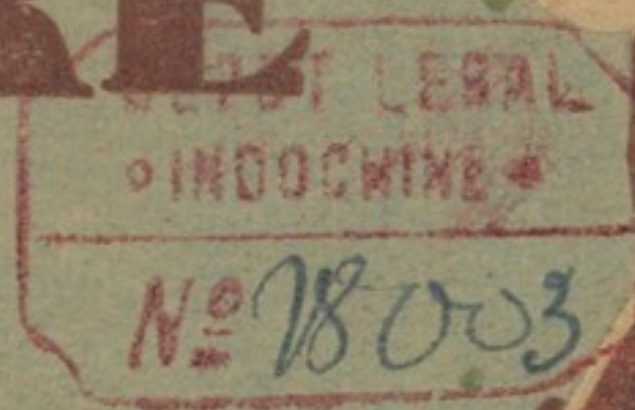

NHỮNG TRẺ

KHON NẠN

của Nam-Cao

(Cuốn thứ hai)

*Depot Legal
Certifié exact-rien
quatre mille cinq
cent exemplaires
L'éditeur*

M. P.

8/16°

Indochine

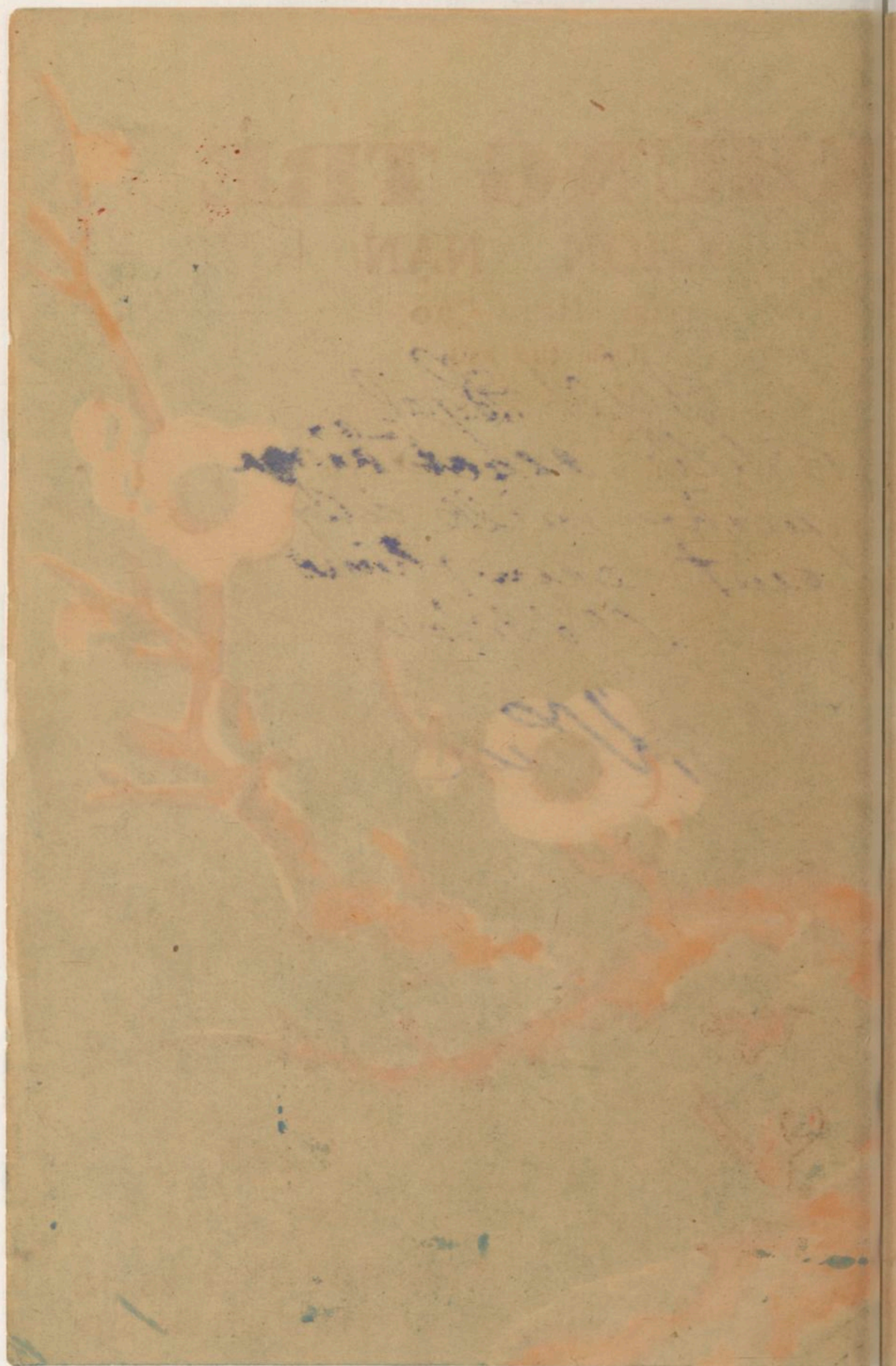
912

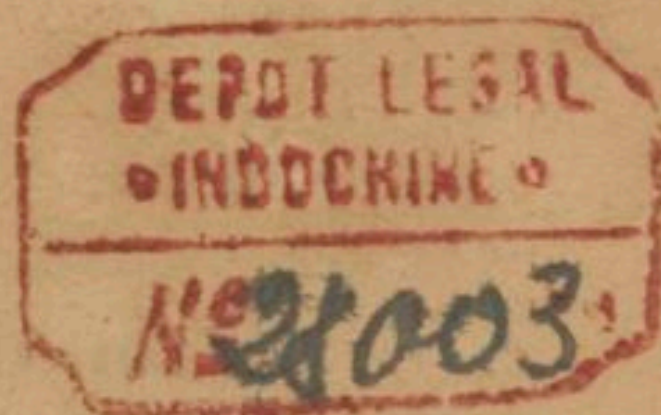

Précis

Sách HOA-MAI số 18

Cộng-Lực Hanoi xuất bản-0\$10

NHỮNG TRẺ KHỔN NẠN

NAM-CAO

II

Mơ móc thắt lưng, lấy ra một củ khoai lang sống, cười hi-hí :

— Cắm làm sao được tớ ? Tớ ăn ngay trước mắt mà không biết. Mà có ăn với tớ thì ngồi xuống đây.

...

Chỉ ba bốn hôm là Tích và Mơ đã thân nhau. Mơ đi đâu, Tích theo đi đấy. Tích hay kể với Mơ truyện mẹ và em Mơ rất thích nghe. Có lần nghe xong, Mơ đột nhiên hỏi Tích :

— Bu trước mày thương mày lắm, phải không?

— Thương lắm.

— Thế bu mày có cho mày ăn bánh không?

— Không. Bu tôi không có tiền. Nhưng mỗi khi bu tôi đi chợ về lại cho tôi cất cái nón của bu tôi đi. Rồi bu tôi bế em tôi, cho bú.

Tôi đứng xem. Tôi lấy vạt áo bu tôi lau mồ hôi trán bu tôi. Bu tôi cười, chửi tôi : « bố mày ! » Thế là tôi thích lắm. Chả cần ăn bánh.

Tích quay đi để lau nước mắt. Mơ thương hại, bảo :

— Chắc mày nhớ bu mày lắm ?

— Nhớ !

— Sao mày không đi với bu mày ?

— Đi làm sao được ? Bu tôi đi xa lắm. Tôi không có tiền.

Mơ thở dài. Rồi Mơ hỏi vắn vơ :

— Không biết tao có hai bu như mày không nhỉ ?

Tích nghĩ ngợi một chút rồi bảo :

— Chắc có. Vì bu chung của chị Mơ với tôi chẳng yêu chị Mơ tí nào. Bu chỉ yêu mình Âu thôi.

— Ủ, còn tao thì phải đòn luôn luôn. . . . Nhưng tao bắt cần ! Tha hồ đánh.

— Đừng chị ạ. Tôi thấy chị phải đòn, tôi thương lắm.

Để tôi làm cớ chung với chị. Chúng ta làm cớ, thì từ rầy chị không phải đòn nữa.

Mơ cảm động. Ấy là lần đầu tiên Mơ được nghe một câu như vậy. Tích lại bảo :

— Mà từ rầy chị Mơ đừng ăn vụng nữa. Bu tôi bảo rằng : Ăn vụng xấu.

Liên

Mơ lại đây tao bảo!

— Khốn nỗi không ăn vụng thì chẳng được ăn tí gì. Âu nó có quà, bánh ăn lèm nhèm suốt ngày, mà chỉ ăn một mình. Tao thèm chầy cả rã ra. Chẳng ai cho mình thì mình phải kiếm chứ!... Thỉnh thoảng tao cũng xà xẻo củ khoai, tấm mía. Gọi là lấy thơm lấy thảo... No béo gì!

— Không no béo, thì ăn làm gì cho khổ?

— Việc chó gì mà khổ?

— Giờ ơ! Mỗi lần tôi trông thấy bu đánh chị tôi sợ qu !

— Mà chưa quen đấy. Còn tao quen đi rồi. Không phải đòn thì thịt tao cứ ngứa lên cả ngày.

Mơ cười hi hi. Nhưng Tích sa sầm mặt xuống. Nó làm mặt giồi:

— Tôi không chơi với chị Mơ nữa đấy. Tôi bảo chị chả nghe cái gì.

Mơ cười để làm lành:

—Ừ, thì tao nghe mày. Vậy mày bảo tao nưc gì?

— Đừng ăn vụng nữa.

—Ừ, thì đừng ăn vụng nữa. Thế mày chơi với tao nưc?

— Chơi, mà tôi còn làm cỏ giúp nữa; có gì tôi cũng cho chị ăn.

— Mày thì còn bao giờ có gì ăn? Có tao cho mày ăn ấy. Để tao bẻ cây mía chúng mình xực đã, Bu không có nhà.

Nhưng thấy Tích lại sợ mặt. Mơ chợt nhớ :

— À nhưng mà không ăn vụng . . . Vậy ta làm cở đi.

Ha đưa cúi xuống, vừa rí rầu nói chuyện vừa làm cở.

. . .

Bà lý vừa đi đến đầu vườn mía thì đứng lại. Mặt bà đỏ bừng lên. Bà nhỏ quít trầu đến toét một cái, khẽ lắc đầu, làm bầm :

— Hừ ! những quân nòo láo gan thật ! Ra nó chẳng còn coi ai ra gì. Nó lại trêu máu bà . . .

Bà cố làm ra bình tĩnh, gọi :

— Mơ ! lại đây tao bảo.

Nghe tiếng bà rần rần. Mơ biết là có chuyện rồi. Nó lè lưỡi nhìn Tích, Tích ngạc nhiên nhìn nó, như muốn hỏi :

— Chị lại lòi thôi gì ?

Mơ lắc đầu. Thấy nó chậm đứng lên, bà lý giục, giọng nói đã hơi gay gắt :

— Mau lên chị ! Đạp đi mãi, chị lại bỏ bố chị với tôi bây giờ.

Mơ lạch bạch phưỡn cái bụng ra đi lại trước mặt bà. Người gì mà đáng ghét ! Mới trông cái mặt, bà lý đã thấy lộn máu lên được rồi. Bà chống một tay lên háng, đứng đợi Mơ, mắt nhìn nó trắng trẻo như toàn nuốt sống.

Bà chỉ vào một bụi mía, hất hàm hỏi :

— Đứa nào vừa bẻ đây ?

Mơ lúng túng :

— Đâu kia, ạ ?

Bà lý cười gằn :

— Hừ ! Cô lại còn phải hỏi. Cái gốc hãy còn trơ trơ ra đấy.

Mơ làm ra sững sốt :

— Thật con không bẻ. Con có bẻ thì con chết.

— Cô đừng thề nữa. Thề cá trê chui ống !
Cái gốc này mới bẻ. Mà không bẻ thì chó nào vào đây ?

Mơ cố chối :

— Con có bẻ thì giới đánh con... Giới bắt con học máu ra bằng cây mía ấy.

Bà lý dậm chân xuống đất, rít lên như một người lên đồng ngũ hồ :

— Mà còn chối ! Cha mẹ dĩ !... không phải đi thì còn ai ? Hay là thằng Tích ? Tích ! Tích đâu rồi ? Mời cậu lại đây tôi bảo.

Mặt Tích chẳng còn một giọt máu nào. Nó tái hắc đi. Tai Tích ù ù. Tích chạy lại như một kẻ liều lĩnh xông vào cái chết không thể tránh.
Bà lý quát :

— Có phải mày bẻ không ?

— Không ạ.

— Thế thì là làm sao ? Chỉ có hai đứa chúng mày. Không mày thì nó. Đứa nào nhận thì nhận.

Cả Mơ lẫn Tích cùng vội cãi :

— Thật con không biết.

Bà lý nhặt một cái roi tre to tướng, cầm lăm lăm trong tay nhìn vào mặt chúng mà bảo :

— Nếu không đứa nào nhận thì tao đánh cả hai... Nằm xuống đây.

Tích khóc òa lên. Mơ vội nằm xụp xuống :

— Con chót đại, con lạy bu, bu tha...

Bà lý vụt như mưa, như gió :

— Tha ! tha ! tha ! tha cái này ! tài chối !... tài chối ! tài chối ! chối mãi đi...

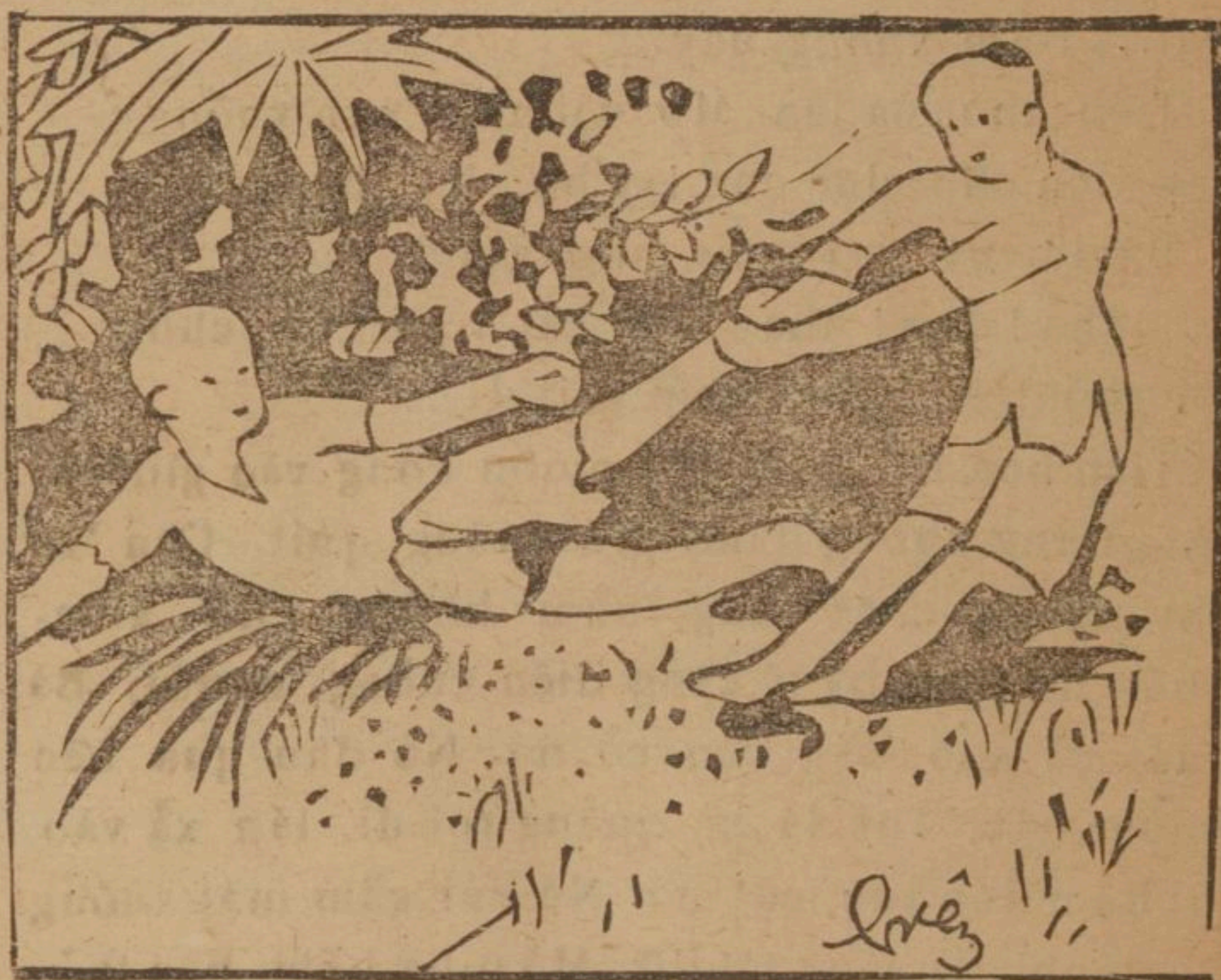
Tích hoa cả mắt. Nó muốn xông vào giữ lấy roi nhưng không dám. Nó cuống quít. Còn Mơ thì nghiêng chặt răng, nằm không giẫy giụa. Thấy nó gan, bà lý càng điên cuồng người. Bà quất cả vào đầu vào cổ nó. Nó đau quá nên nhồm dậy. Thế là bà quăng roi đi, lăn xả vào, tát đôm đốp vào mặt nó. Nó cúi gằm mặt xuống để tránh. Bà càng tát dữ. Mồm bà hồng hộc thở. Mép bà xùi bọt ra. Có lẽ bà muốn cắn được nó bằng răng thì mới hả. Đến lúc bà ngừng tay thì yếm Mơ đã lóm những máu. Mặt Mơ loe loét. Từ mũi Mơ, hai giòng máu vẫn tí tí chảy. Tích sợ quá khóc hu hu. Bà lý cũng chợt nhận thấy mình đã quá tay. Bà bủi thêm mấy tiếng rồi lặng về. Tích ran rầy, kêu khe khẽ như rên rĩ :

— Giờ ời : chị chảy máu mũi kìa, chị Mơ. Làm thế nào bây giờ, giờ ời !...

— Tìm cho tao ti giẻ.

— Tìm đâu bây giờ ?

— Đi về nhà. Mau lên !

Tích nằm lấy chân Nghinh . . kéo.

Tích lấy được giẻ ra. Mơ cuộn lại, bịt hai lỗ mũi. Rồi Mơ ngồi xuống đất, ngả đầu tựa vào thân một cây chuối. Tích vẫn chưa hết sợ ..

— Giờ ời ! chị có làm sao không ? nhiều máu quá ! chị có làm sao không ?...

Mơ cười :

— Em đừng sợ, chị không việc gì.

— Bao nhiêu là máu !...

— Kệ nó, không việc gì. Cứ ngồi xuống đây. Tích ngồi xuống cạnh Mơ. Mơ vừa xoa đầu nó vừa hỏi :

— Em phải một bữa hết hồn phải không ?

— Em sợ quá. Em đã bảo chị mãi chị chả nghe. An một cây mía thế có bổ gì không ?

Mơ mỉm cười :

— Chị có ăn đâu ?

Tích ngạc nhiên :

— Thế sao chị nhận ?

Mơ quàng tay ôm cổ Tích, âu yếm bảo :

— Không nhận, đề em cũng phải đòn hay sao ?

Tích nhìn Mơ. Mơ vẫn mỉm cười. Nụ cười dịu biết bao. Tích thấy mắt hơi ươn ướt. Nó bật ra tiếng khóc :

— Chị ơi !

Đầu nó gục vào vai Mơ.

...

Sau cái ngày Mơ phải một trận đòn oan, bà lý và Au đi ra tỉnh. Bà ra thăm một người chị em lấy chồng làm thư ký nhà máy rượu. Bà cho Au đi theo để xem phố phường.

Tích và Mơ được buổi mẹ vắng nhà, sướng như mở cò trong bụng. Chúng thấy nhẹ cả người. Không còn bị cái nhìn gờn gờn của

bà mẹ nuôi đẻ nặng trĩu trên tim nữa. Chúng tươi cười lắm.

Ra đến vườn, chúng bỗng nhớ lại truyện hôm qua. . .

— Chị Mơ ạ chị không bẻ cây mía thì ai bẻ nhỉ?

— Nào ai biết! Hôm qua chị cứ yên trí là em bẻ?

— Không đời nào em dám bẻ. Hay là Âu.

— Âu nó muốn ăn thì lại sai chị, em mình chặt về và bóc vỏ, liện ra tử tế, dâng tận mồm, chứ cần gì bẻ trộm?

— Lạ quá! thế thì còn ai?

— Nào biết ai? . . .

— Mà bẻ đâu không bẻ, lại bẻ ngay ở đầu vồng,

— Thế mới ngu. Làm bu vừa ra là trông thấy liền.

— Em tức quá. Em mà biết đứa nào bẻ thì em nện chết.

Mơ cười chế nhạo:

— Bộ mày thì nện ai?

Tích rắm tay lại, phùng má, trợn mắt, hùng hồ lắm:

— Em đánh thật, đánh vỡ đầu, sát tai.

— Nhưng biết bằng nào mà đánh?

— Thế mới lúc.

— Hay ta cố dính?

— Phải đấy, ta cố dình. Trăm bó đuốc cũng bắt được con ếch. Vô phúc thằng nào quen mui ra bể nữa, là om xương.

Hai đứa bé bàn nhau tìm chỗ nấp, để lừa chộp đứa ăn trộm mía. Chúng rúc vào một đám dong rậm gần ngay đấy chờ...

Chúng chờ lâu quá mà chẳng thấy gì. Lá dong bốc ra một mùi má rượi. Mấy con nhặng vo ve. Mơ bắt đầu ngáp vặt. Mắt nó gà gà. Rồi nó lăn ra ngủ. Còn một mình Tích đợi. Nó nghĩ vợ nghĩ vẩn... nó sinh ngờ vực Mơ. Không chừng lại chính Mơ bẻ trộm cây mía ấy, rồi sợ nó giận nên cố chối. Chẳng thế, đại gì mà Mơ chịu bao nhiêu roi đòn??... Nó đã loan cũng lăn ra làm một giấc, thì bỗng có tiếng gì sột soạt ở phía giậu. Tim nó thon thót đập. Nó rón cẳng đôi mắt nhìn... mấy cành tre ở sát đất lung lay. Một cái đầu trọc lóc lộ ra. Tích nín thở, cố không động dậy. Cái đầu lọt hẳn sang. À! ra thế đấy... Tích nhận ra cái mặt vêu vao của thằng Nghinh bên hàng xóm. Nghinh nhón nhác nhìn ngược, nhìn xuôi xem có ai trong vườn hay không. Rồi nó chui cả người sang. Tích bấm Mơ mấy cái....

Nghinh khom người cho thật thấp. Nhanh như cái cắt, và nhẹ nhõm như mèo, nó lại thẳng vườn mía nhìn ngược nhìn xuôi lần nữa, rồi

vin một cây to, bẻ gãy. Cây mía còn có một cái vỏ dính vào cái gốc. Nghinh cố rút, gài quá, không dật nổi. Nó cúi xuống mà gài McCorm vào cảo. Giữa lúc ấy thì Mơ và Tích đã rón rén lên được đến đằng sau nó. Cái đầu Nghinh đang cúi xuống mà dật thì chổng lên. Chẳng rồi chẳng rằng, Tích đập cho một cái. Nghinh xài người ra... Mơ te-tái:

— Thằng này giỏi thật! Bắt lấy nó trời lại, đem ra điểm cùm. Giữa ban ngày ban mặt mà dám vào vườn nhà người ta ăn trộm à?

Tích nắm lấy chân Nghinh vừa kéo cho Nghinh không dậy được, vừa mắng:

— Ai bảo mày làm chi ông phải đòn oan. Ông gọi tuần nó đánh què lê què giết cho mà chữa đi.

Nghinh cố gượng, quay mặt lại. Nước mắt nó chưa chan. Nó lẩm bầm van lạy Tích:

— Tôi lạy anh, tôi trót dại... Anh đừng kêu lên thế...

— Tôi không dùng. Ai bảo anh ăn trộm?

— Tôi lạy anh, tôi không dám lấy về để ăn dẫu, tôi có được ăn thì tôi chết.

— Thì mày bán. Đẳng nào chả vậy?

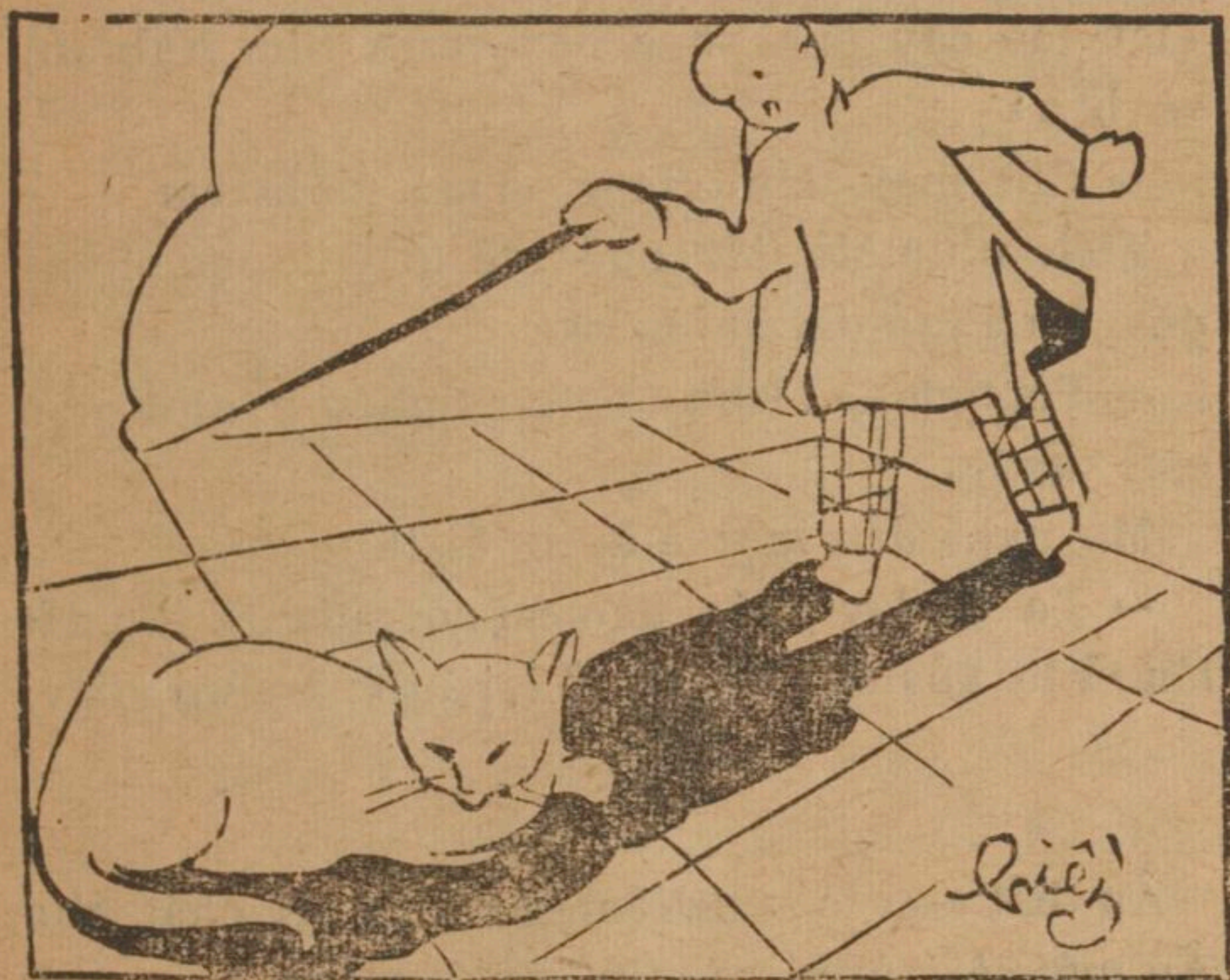
— Bán cũng không được bán. Xưa nay tôi có dám ăn trộm của ai bao giờ dẫu? Chẳng qua...

Mơ chấp hai tay về sau dật, tón môi lên:

— Thế mày lấy làm gì?

— Tôi đánh liều xin một cây về đề mớm em tôi. Bu tôi ốm mấy hôm nay không có sữa. Em tôi đói quá Tôi lạy chị.

Tích tự-nhiên bủn-rủn người. Nó vụt nhớ lại những ngày em nó không được bú... Tay nó

Ấu ra lệnh. — A lê hấp!...

rã-rời. Nó đề buột chân Nghênh xuống. Nghênh nhồm dậy, ù té chạy ra phía giậu. Mơ hoảng-hốt kêu :

— Bắt lấy ! bắt lấy ! nó chạy... bắt lấy cho tôi với...

Nhưng Tích ngăn nó lại...

— Thôi, chị Mơ ! tha cho nó.

Nó chợt trông thấy cây mía nằm dưới chân. Nó nhặt lên. Mơ nhăn-nhở bảo :

— Đã trót gãy thì chị em mình ăn vậy.

Tích lắc đầu. Nó có vẻ buồn-buồn. Rồi bỗng nó chạy ra bờ giậu, gọi Nghinh. Nghinh giả điếc. Tích lao cây mía sang bên vườn nhà Nghinh, và bảo :

— Cha mày đây. Đem về mà mớm em.

Tích nhìn Mơ. Mơ cười để tỏ ý không phản-đối. Tích thở dài buồn-bã :

— Tội nghiệp ! Nhà nó cũng nghèo y như nhà em xưa...

Mơ nghĩ đến một điều thiết-thực hơn :

— Ta đi lấy thép đào cái gốc mía đi, lấp đất lên tử tế, kéo đến lúc bu về lại được ăn lươn đấy.

..

Âu bắt anh canh-diền vác giao đi chặt cho Âu một cái cành tre. Cứ giông-giống cái cành câu là được. Âu hí-hoáy ngồi vót cho thật nhẵn rồi nó đi lấy một cái giây rút quần, buộc cần chận vào đầu cành tre ấy. Nó quất thử lên không kbi có tiếng kêu lách-tách. Âu bảo : cái vật lạ của Âu là roi điện. Còn Âu là ông chủ xiếc.

Hôm ra tỉnh, Âu được đi xem xiếc với dì và mẹ. Lắm trò lạ lắm. Âu kể chuyện lại cho mọi người nghe, không biết chán. Ngay

một cái được nghe kèn tây, trống tây đã thích rồi. Lại còn được xem đủ thứ. Có hai thằng bé chỉ vừa bằng Âu, mà thánh lắm: chúng nó đi bằng tay, uốn cầu, vòng, tung ba bốn con giao lên rồi lại bắt lấy mà chẳng con nào rơi xuống đất, nhảy toanh-toách như châu-chấu, hoặc lộn người đi vèo-vèo. Có những người đàn ông rất khỏe, một người mang được tám, chín người. Lại có cả một cô con gái đi giày thép, rồi lại đứng trên mình một con ngựa phi nước đại tay gảy đàn, mồm hát... Âu thích mê, thích mẩn. Nhưng cũng chưa thích bằng lúc được xem ông chủ xiếc, mặc áo vàng, đi giày tây ống đeo dây ngực mẽ-day, cầm cái roi điện dạy hồ báo, gấu, sư-tử làm trò...

Hôm nay, Âu cũng bắt chước làm trò xiếc chơi. Cái roi điện vừa mới làm xong. Âu cho là tạm-tạm được. Bây giờ Âu đi tìm cái áo kếp lộn trái ra; cái lót mầu vàng giống cái áo của ông chủ xiếc. Trời nóng như thiêu, như đốt. Mặc cái áo kếp đầy cộm-cộm ấy vào thì khó mà còn thở được. Âu ngớt người. Mồ hôi chảy đầm-đìa. Nhưng chỉ có một cái áo này mầu vàng, nên Âu cũng không lấy sự nóng-bức làm ngại. Cái việc áo thế là xong. Lại còn phải xoay cách gì cho ra đôi giày tây ống? Âu nghĩ mãi, tìm ra một kế: Nó lấy hai cái mo bó vào ống chân, rồi lấy giày chuối quấn. Thế là oai lắm rồi.

Ấu vác roi đi tìm con mực. Con chó này có bộ lông dài đen trùi trùi. Cho nó làm con gấu. Mực đang nằm cuộn khoanh ngủ ở trái nhà, nghe tiếng Ấu ra nó giật mình. Vừa mở mắt, thấy cái roi, nó vội-vàng cúp đuôi chạy biệt. Ấu đuổi theo. Nhưng nó tót sang hàng xóm mất. Ấu đành đi tìm con mèo vậy. Ấu gọi nó là con báo. Mèo với báo quả là giống nhau.

Mèo đang lim-rim mắt trong xó bếp. Bởi nó chưa bao giờ bị đánh nên trông thấy roi cũng không biết sợ. Nó không nhúc-nhích. Đôi mắt vàng loè của nó mở ra rồi lại nhắm vào. Nó bình tĩnh lắm. Thế cho nên mới khờ! Ấu lại gần, tóm được. Ấu ôm nó lên nhà. Con vật quá tin cần, chỉ rừ rừ, không hề phản-đối. Giống báo này hiền thật! không khó bảo như anh gấu... chó! Ấu định rằng: con mực đã chạy trốn, thì trưa nay đừng ăn cơm. Cái có con mèo ắt thôi. Mèo nó ngoan.

Ấu thả mèo xuống đất. Rồi cầm ngang cây roi điện, Ấu mỉm cười cúi chào những khán-giả vô hình. Rồi Ấu uốn ngực ra. Hai mắt Ấu quắc lên. Mồm Ấu ra lệnh cho con báo:

-- A-lê! hấp! Ấu thúc ba bốn lượt. Mèo, không thêm đề ý, Nó diễm-nhiên ngồi liếm chân. Ấu tưởng mèo không hiểu tiếng tây. Ấu đành dùng tiếng ta cho nó hiểu:

— Đi ! đi ngay, không chết giờ ! Đi !

Mèo vẫn không vâng lệnh. Nó chậm rãi nhắm mắt vào rồi lại mở ra *meo-meo* khẽ như bảo Au :

— Làm trò gì thế ? Buồn cười lắm !

Cái mặt nó khinh-khỉnh, có vẻ không thèm chấp với thằng bé con. Au nổi hung. Nó trợn mắt cho dữ-dội thêm chút nữa, nhìn thẳng vào mặt mèo mà quát :

— Đi ! Có đi không nào ? Đi !

Mèo vẫn gan. Au quát mạnh cho một cái. Mèo nhảy vọt ra tận cửa, lách mình chạy mất. Au vừa đuổi vừa gào lên để chửi. Mèo leo lên nóc nhà. Ở trên ấy, chắc chắn được yên-ôn rồi nó lại vòng cái lưng lên, rụt cổ lại, bình-tĩnh ngồi *meo-meo* như trêu tức Au. Au lại càng gào lên.

Mơ và Tích đang làm cỏ ngoài vườn, nghe tiếng Au, chạy về. Trông thấy Au, chúng cười lẫn-lộn như bị cù vào nách. Au trợn mắt, toan mắng chúng. Nhưng chợt nghĩ ra điều gì, Au rêu :

— A ha ! đây rồi !

Au chạy lại nắm lấy Mơ :

— Mày to trùng-trục thế này thì làm gấu.

Rồi Au lại quay sang Tích :

— Còn mày làm báo nhé.

Mơ và Tích chưa hiểu gì, thì Au đã lại bảo :

Một người đàn ông vác nỏ đi với một cái mai.

— Còn tao làm chủ xiếc. . . Nào, bây giờ làm trò gấu trước.

Nó nắm lấy cằm Mơ mà kéo ra gĩa sân. . .

— Giã vờ mày kêu đi chứ. . .

Mơ toét mồm ra cười. Âu bảo :

— Ừ, cứ nhe răng ra thề, trông mới dữ. Nhưng phải kêu lên nữa.

— Kêu thế nào ?

— Kêu : *hụp ! hụp !*

Mơ ngượng nghịu, kêu : *hụp ! hụp !* Âu trợn mắt, tát cho Mơ mấy cái, quát :

— Im !

Mơ tức quá, hất tay Âu ra, cự :

— Thế sao bảo người ta kêu ?

Âu cau mặt lại :

— Ấy ! mày không biết. Thì giã vờ thế mà lại. . . Gấu nhe răng ra chực cắn, thì ông chủ xiếc đánh chứ lại ! . . .

— À, thế hở . . .

Và Mơ lại nhe răng ra cười. Âu nhắc :

— Kêu lên chứ, . . .

Mơ kêu : *hụp ! hụp !* Nhưng lần này nó cần-thận giờ sẵn tay lên đề đỡ. Âu xông lại, trợn mắt lên dọa nạt. Mơ lại làm ra hục-hặc. Âu nắm lấy cằm Mơ, chực tát. Nhưng Mơ vội chộp bàn tay Âu, ấn vào mồm cắn. Âu đau quá thét lên. Bàn tay Âu có in mấy nốt răng. Âu

vừa chửi vừa hu-hu khóc. Nhưng Mơ bảo :

— Không lệ khóc! Gấu thì phải cắn chửi lại . . . khóc thì chả chơi với nữa. Ông chủ xiếc gì mà lại khóc ?

Tích ôm lấy gốc cau, cười sằng-sặc. Au đang khóc, cũng bật cười. Muốn chửi then, nó giờ roi vọt Tích. Tích ôm đầu chạy ra vườn. Mơ cũng chạy. Ấu lũng-túng với đôi giầy tây ống không đuổi được. Nó chỉ reo theo, dọa :

— Đồ đều ! đến lúc bu về, ông mách bu cho chúng mày. Bu đi vắng, ở nhà chúng mày cắn ông.

. . .

Em Nghinh đi tuốt luôn mấy hôm rồi con bé tóp hỏ đi. Bể nó nhẹ-thõn. Da nó từ màu xanh trong, đã đổi ra màu sạm. Đôi mắt nó sâu như lỗ đáy, lơ-dờ. Nó không còn buồn khóc. Mà có khóc, tiếng cũng bải hải, nghe như tiếng mèo. Nghinh thương em quá. Nhưng biết làm sao được. Mẹ nó vẫn còn sốt li bì. Mặt chị hốc hác như mặt người ngã nước. Hai hàm răng vêu lên. Môi thì xám ngoách, má hỏm xuống, da vàng như nghệ. Hai mắt lúc thì đỏ ngầu ngầu, lúc lại ngo ngác mất hết cả tinh thần, trông cứ lỏng lẻo như chực thụt vào trong đầu mắt. Chân tay chỉ còn nguyên tí xương bọc tí da, cho có lấy dao đẽo

bầy ngày cũng không được bằng năm xu thịt. Chao ôi! người này mà sống được thì cũng chỉ là số chưa chết vậy. . .

Sáng hôm nay, con bé con đang nằm lim dim bỗng khóc thét lên. Chân tay nó co rúm lại. Những mắt loang lên sòng sọc. Phấn, nước tiều vung vãi cả ra giường. Khắp người nó cứ giật, giật. . . Rất nhanh, như một con gà giấy chết. Nghinh sợ quá, liu cả lưỡi. Nó vừa khóc, vừa gọi mẹ. Nhưng mẹ nó vẫn hỉ dờ mắt ra, rên bừ hừ. Nó liền chạy đi tìm chú nó, chú nó đã gánh hàng thuê cho người ta đi ra tỉnh từ sáng tinh sương rồi. Thím nó bận con nhỏ không đến được. Nghinh thất vọng trở về. Đến nhà thì em nó đã chết từ bao giờ rồi. . . Người ta cho con bé một manh chiếu rách. Người ta cố bó cho nó được kín đáo chừng nào hay chừng ấy. Một người đàn ông vác nó đi với một cái nôi. Nghinh leo đẹo theo sau, vừa đi vừa xụt xịt. Đến tha ma, người ta đào một cái hố nông bên cạnh mồ của bố Nghinh. Người ta bỏ xác con bé xuống rồi lấp đi, in như những lúc Nghinh chơi đùa bỏ những con bướm-bướm chết vào một cái vỏ diêm rồi đem chôn. Một nắm đất con con thêm vào đám hàng trăm nắm khác, lè tè, xấu xí, rẻ rúng như đời những kẻ nằm trong ấy. Buồn thay

cho cái sống và cái chết của con nhà nghèo ! . .

Chùa xong con bé, mấy người hàng xóm nghĩ thương hại mẹ Nghinh, bàn nhau khiêng chị đến nhà thương. Chị qua khỏi được thì phúc cho mẹ, con nhà chị. Mà chị có chết thì đã có nhà thương chôn hộ. Như vậy, sẽ chẳng hệ lụy gì đến hàng xóm nữa, và gọn cả việc cho Nghinh. Mới bảy, tám tuổi đầu, Nghinh biết lo liệu việc nhà ra sao ? . . .

Thế là yên được việc em và mẹ. Nhưng còn chính Nghinh. Trong nhà, ngoài vườn, còn tí gì ăn được, Nghinh đã ăn hết cả. Bây giờ thì thật không còn gì. Ngay đến những quả sung xanh, luộc lên ăn vào khó chịu như cào ruột, cũng không còn có mà ăn nữa. Nghinh rũ rĩ cả người. Nó chợt nghĩ đến vườn mía nhà bà lý. Những cây mía ngọt và mềm biết bao ! . . . Nhưng Tích và Mơ lại đang nói chuyện và cười khúc khích với nhau ngoài vườn. Nghĩ ngợi một chút, Nghinh đánh liều chống tay bò lại sát chỗ giậu nó xé ra hôm nọ để chui sang vườn bà lý, ló cái đầu ra gọi Tích:

— Tích ơi !

— Gì thế hở, Nghinh ?

— Chúng mày có ăn gì mà cười thế ?

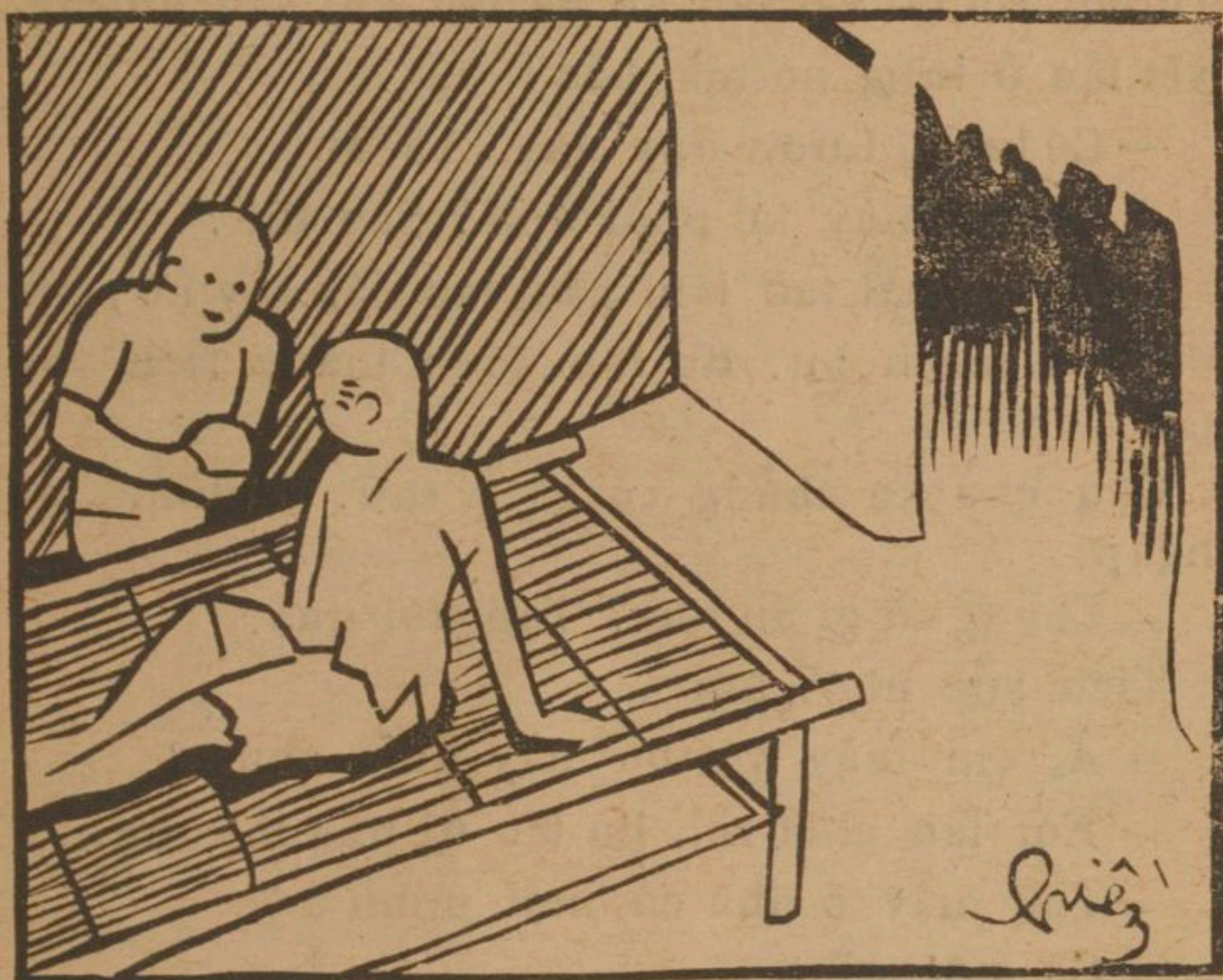
— À, chúng tớ vừa ăn lươn, mày có ăn thì sang đây.

Ngình không hiểu, nhìn Tích xem Tích nói thật hay nói giỡn :

— Ăn lươn à !

Mơ bật cười :

— Ủ, ăn lươn. Mà mày có ăn không ?

— Cho mày năm cơm,

Ngình thì thầm hỏi :

— Bu chùng mày có nhà không ? Tao chui sang nhé ?

— Ủ. chui sang. Bu tao đi chơi rồi.

Ngình lăm lét nhìn khắp vườn một thoáng, rồi chui sang. Nó lại ngồi cạnh Tích. Mắt nó tìm ngay một thức ăn. Thấy Mơ và Tích c bằ

có gì. nó vô cùng thất vọng. Nó ngập chầy cả nước mắt. và hỏi Tích

— Chúng mày ngồi chơi không thôi, đấy à ?
Tao tưởng có gì ăn.

Mơ cười khảnh khách, bá lấy đầu Tích vin xuống, rồi lật vạt sau áo nó lên, chỉ vào những vết lằn ở lưng nó mà bảo :

— Có lươn. Lươn đây này. Ăn đi.

— Chúng mày lại phải đòn ? Sao thế ?

— Ấy nó bắt tao làm gấu, tao cắn tay nó ; nó đau về mách lu. Bu tao đánh thẳng Tích với tao.

Câu chuyện chẳng có gì lý thú. Nghinh lại ngập:

— Chẳng có gì ăn nhỉ ? Tao đói quá.

Tích sực nhớ, hỏi :

— À, em mày với bu mày khỏi chưa ?

— Em tao chết rồi. Bu tao đi nhà thương.

— Thế mày ở nhà có một mình à ?

— Có một mình.

— Sao không thồi cơm mà ăn ?

— Gạo đâu mà thồi ? Tao nhịn cơm đến ngót một tháng nay rồi.

— Nhịn cơm thì mày ăn gì ?

— Ăn ba lạng nhăng. . . Cắm kiểc, rau riếc, sung siếc. . . Vớ được giống gì ăn giống ấy, nhưng hôm nay thì hết sạch sành sanh mọi giống. Đói bỏ tiên-nhân đi ấy . . .

Nó ngừng lại đề ngáp, rồi bảo :

— Thôi, tao đi về. Tưởng có gì ăn kia chứ! . .

Tích thương hại:

— Chị Mơ ạ, hay là ta đánh liều cho Nghinh cây mía?

Mơ gần như tru tréo lên:

— Thôi đi ông! tôi xin chịu. . . Cho đề mà học máu mũi ra ấy à?

Tích cười gượng:

— Thế làm sao bây giờ?

— Làm sao? Kệ xác nó chứ còn làm sao?

— Ngộ nó chết đói thì phải tội.

— Ai làm nó chết mà phải tội? Mình thương nó thì được khổ đến ngay thân mình.

Tích chép miệng, mặt âu sầu, buồn bã. . .

Chiều hôm ấy, lờ lững bà mẹ nuôi ngủ, Tích chui giậu sang nhà Nghinh. Tay nó củ rử một gói gì. Nghinh đang nằm ẹp trên một cái chõng tre, da bụng gần dính lưng, Tích hỏi:

— Mà đã chén gì chưa?

Nghinh khẽ lắc đầu. Tích đặt cái gói lên bụng Nghinh:

— Cho mày nằm cơm.

Nghinh vỗ ngay lấy, nhồm dậy, hỏi:

— Mày ăn cắp của bu mày, hở?

— Không. Tao mấy chị Mơ bàn nhau đề cứu mày. Chị Mơ hót thật nhiều cơm chó. Đến lúc

đem đồ cho chó ăn, tao bớt lại, nắm, giấu đi
đề đem sang cho mày,

Tích nói chưa hết câu, thì Nghinh đã ngồm
ngoàm nhai. Nó duôi cái cổ ngẩng ra đề nuốt.
và nuốt chưa trôi hẳn đã lại tống một miếng
khác thật to vào mồm. Tích nhìn nó ăn mỉm cười.

...

Ấu tức lắm Ấu chơi một mình mãi cũng buồn.
Lắm lúc Ấu cũng muốn chơi với Tích và Mơ.
Nhưng Tích và Mơ nhất định không chơi với
Ấu. Chúng bảo, Chơi với Ấu, Ấu hay bắt nạt,
mà giá bắt nạt không được là lại về khóc khóc,
mếu mếu bày chuyện ra mà mách bu; đã vậy
thì cứ cho chơi một mình... Tuy vậy, nhà là
nhà của Ấu, vườn là vườn của Ấu, Ấu muốn
ngồi đâu thì ngồi, Ấu muốn đứng đâu thì đứng,
đứa nào cấm được? Không chơi với Ấu, Ấu
cũng cứ đến bên ngồi, đã làm gì được nhau?
Thì đã bản! Ngồi thì ai cấm được? Nhưng
ngồi trơ đay một mình, Tích và Mơ ra hiệu
cho nhau cứ lờ đi thì lại càng thêm bức. Những
lúc ấy, cái tiết lên Ấu thường chổng dít vào
mặt Tích và Mơ vỗ phèn phẹt mà bảo:

— Tao phễn vào mặt chúng mày... Tao
không thèm chơi với những quân mặt mẹt...
Tao phễn vào mặt cho đây này, ê... ê...

Tích và Mơ tức lắm. Tức thì cố cắn răng mà nhịn. Động đến Âu, thì phải biết! . . . Chúng nhịn. Nhưng chúng càng ghét Âu.

Những buổi trưa nắng không phải làm gì, Tích và Mơ hay ra ngồi bờ giậu nói chuyện với Nghinh Ba đứa rất thân nhau. Không biết chúng bàn bạc cái gì, mà hơi thấy bóng Âu là nháy mắt ra hiệu cho nhau không nói nữa. Âu tò mò muốn biết. Âu cố dình nghe trộm. Dình mãi, một hôm Âu mới biết rằng chúng có một tổ chim. Chúng nhất-định chỉ ba đứa biết với nhau để chơi chung, không cho Âu biết mà Âu phá. Âu thích chơi chim lắm. Âu van lạy chúng: Cứ cho Âu biết; Âu hứa sẽ không phá, chỉ xem một cái thôi, rồi Âu sẽ nuôi chung chim với chúng. Cao Âu xem, từ rầy giở đi, Âu có quà bánh gì, bốn đứa đều ăn chung... Nhưng chúng nó biết Âu rồi. Âu chỉ leo lên cái lỗ nhỏ. Quà bánh của Âu, đừng có ăn vào mà chết. Lúc Âu tức, Âu lại giở mặt, đòi lại ngay; không có mà giả thì được vài cái tát. Còn tổ chim, không cho Âu biết thì còn đấy, chứ cho Âu biết thì sẽ được tạt tành: Âu hơi tức chúng là Âu phá. Vậy chúng nhất định không bảo Âu, muốn làm gì cũng mặc.

Âu tức lắm. Và Âu quả quyết sẽ tìm cho

bằng được đề phá cho chết hết. Nhưng vườn rộng thế, biết ở đâu mà tìm?

Ấu nghĩ ra một kế. Lợi dụng lúc Nghinh có một mình ở chỗ chúng vẫn thường hội họp, Ấu bảo Nghinh :

Bà trói mỗi đứa vào một gốc cây xoan.

— Tích với Mơ chúng nó bảo tao rằng :
Chúng nó không chơi với mày nữa.

— Sao vậy ?

— Không biết. Chúng nó bảo rằng : mày tồi.

— Tao cần gì chơi với chúng nó.

— Ừ, cần chó gì ! tao chơi với mày; tao cho mày quả mơ đây này, ăn đi.

Nghinh do dự một chút rồi cầm lấy quả mơ chín nhũn của Au đưa cho. Au bảo:

— Ngon lắm, mày ăn đi. Mày chơi với tao nhé.

— Ừ, tao chơi với mày.

— Mày phải bảo tao tổ chim của chúng nó ở đâu, cơ.

— Ừ.

— Ở đâu?

— Ghé tai tao nói khẽ ... Ở bụi mây sau chuồng tiêu đó.

— Thật chứ?

— Thật.

— Thế là chúng mày chết với ông rồi ô h!...

Au đắc trí cười khanh khách. Nghinh nhăn nhó:

— Tao lạy mày! mày đừng phá nhé.

— Cứ phá! cứ phá! ai bảo chúng mày giấu ông? kệ chúng mày Ông đi phá luôn cho mày biết tay...

Au vác ra một cây trúc thật bài. Nó tìm mãi ở bụi mây. Chẳng thấy đâu. Tức quá, nó cứ đập liều vào mọi chỗ. Bụi bần ở mái chuồng tiêu gần đấy bay vào mắt nó. Nó lấy mu bàn tay dụi... Bỗng nó khóc thét lên và cuống quýt lấy tay xua mặt, xua cổ, xua

quần áo, nó vừa khua phải một tờ ong vàng
giấu kín trong lòng áo mây...

...

Cái độc kế của thằng Nghinh làm hại
hai bạn rồ. Bà lý thấy con sung vù cả mặt
thì hoảng sợ. Bà cuống cuồng chạy chữa.
Khi Âu đã đỡ buốt rồi, bà mới hỏi đầu đuôi.
Âu bảo mẹ rằng: Tích và Mơ đã hùa nhau
với Nghinh xu đại Ái. Bà giận lắm. Bà lôi
bai đứa con ra đánh cho một trận thừa
sống thiếu chết rồi đem chôn mỗi đứa vào một
gốc xoan ngoài vườn. Hai cây xoan khá xa
nhau, nên Tích và Mơ chẳng thể chuyện trò
cùng nhau...

Tích nhìn lại phía Mơ thì thấy Mơ đã
nhìn xuống, tựa vào gốc cây, há hốc mồm ra
ngủ. Tích hơi buồn cười. Tích cũng muốn
bắt chiếc Mơ, ngồi xuống, cõ ngủ cho đỡ
bực nhưng không sao ngủ được. Trong cổ
Tích, cứ có gì đưa lên, nghẹn ngào. Tích
thấy mình có lẽ còn khổ hơn con chó. Người
ta muốn đập lúc nào thì đập. Mà nào có phải
lỗi mình cho cam!..

Bỗng có bàn tay ai bịt chặt hai mắt nó,
Nó đang tức nên nó gất:

— Bỏ ra !

Có tiếng cười khe khẽ. Đó là thằng Nghinh.
Tích mừng luôn;

— Đồ dểu. Mày làm chi, em tao kẻo thế này à ?
Đồ ác như chó ấy ! sao mày sui nó phá tổ
ong cho ong đốt nó ?

Nghinh nhe răng ra cười .

— Ai bảo nó cứ đòi phá tổ chim của chúng
ta ?

— Mày cắt đi. Tao không chơi mấy mày
nữa .

— Có thật không ?

— Thật đấy. Mày cứ cắt.

Nghinh khẽ tát vào má Tích, cười và nói
nặng :

— Thôi, tôi xin anh, anh đừng giận nữa. Ngocan
rồi tôi đền cho cái này.

Nó đưa cho Tích một mảnh sản lược rồi :

— Quà của bu tớ đấy...

Chợt nhớ ra, nó vỗ vai Tích bảo rằng :

— À mày sắp được đi Sài-gòn đấy.

Tích mở to đôi mắt :

— Tao ấy ? tao đi Sài-gòn ?

Mặt nó đã hơi tái tái đi vì cảm-động. Nghinh
bảo :

— Bu tao ở nhà thương ra, gặp một người
quen nói chuyện rằng thầy mày đã gửi tiền

một người nào ấy về giả tiền bà lý và đem máy đi Sài-gòn.

— Thật bả?

— Thật.

— Tích bỗng reo lên như hoá dại :

Trời ơi ! thích quá ! ... chị Mơ ơi ! chị Mơ ơi !
dậy ! dậy ! chị Mơ ơi ! em sắp được đi Sài-gòn.

Mơ giật mình mở mắt ra, ngơ ngác, mồm ú ớ :

— Cái gì thế ?

— Em sắp được đi với bu em rồi. A ha ...

HẾT

Các bạn đón coi :

Đầu đường xó chợ

(sẽ in ra một tập sau)

để biết Tích đi Sài-gòn với bố, mẹ như thế nào? Trong **Đầu đường xó chợ**, các bạn sẽ thấy Tích sống với những trẻ khốn nạn của phố phường, dưới bàn tay tàn-nhân của một tên ăn máy có tiền cho vay nợ lãi.

Những tranh trong sách Hoa-Mai đều khắc ở :

FLAMBEAU

**Nhà Flambeau nhận khắc
đủ các việc**

ĐỀ TÀI

ĐỀ TÀI

ĐỀ TÀI

1. Đề tài này là một đề tài mới, chưa có người nào nghiên cứu trước đây.
2. Đề tài này có ý nghĩa quan trọng đối với việc nghiên cứu về...
3. Đề tài này có thể giúp chúng ta hiểu rõ hơn về...
4. Đề tài này có thể giúp chúng ta tìm ra những giải pháp mới cho...
5. Đề tài này có thể giúp chúng ta nâng cao hiệu quả của...
6. Đề tài này có thể giúp chúng ta tiết kiệm chi phí và thời gian...
7. Đề tài này có thể giúp chúng ta cải thiện chất lượng của...
8. Đề tài này có thể giúp chúng ta phát hiện ra những vấn đề mới...
9. Đề tài này có thể giúp chúng ta tìm ra những nguyên nhân của...
10. Đề tài này có thể giúp chúng ta đưa ra những dự đoán chính xác...
11. Đề tài này có thể giúp chúng ta xây dựng nên những mô hình mới...
12. Đề tài này có thể giúp chúng ta kiểm tra và đánh giá những...
13. Đề tài này có thể giúp chúng ta tìm ra những hướng đi mới...
14. Đề tài này có thể giúp chúng ta nâng cao năng lực cạnh tranh...
15. Đề tài này có thể giúp chúng ta tạo ra những giá trị mới...
16. Đề tài này có thể giúp chúng ta giải quyết những vấn đề thực tiễn...
17. Đề tài này có thể giúp chúng ta tìm ra những cơ hội mới...
18. Đề tài này có thể giúp chúng ta cải thiện đời sống của nhân dân...

ĐỀ TÀI

ĐỀ TÀI

ĐỀ TÀI

ĐỀ TÀI

Sách HOA MAI

(Giá 0p10)

ĐÃ XUẤT BẢN

- 1 : Con sáo trắng của *Thy-Hạc*
- 2 : Yếm hiêm mặt trắng của *Vũ-Tinh*
- 3 : Tham thi thâm của *Nguyễn-v-Nghiêm*
- 4 : Chiếc vòng bạch ngọc của *Thy-Hạc*
- 5 : Lá thư rơi của *Tô-Hoài*
- 6 : Nụ cười của *Nam-Cao*
- 7 : Trên Hỏa-tinh của *Vũ-Tinh*
- 8 : Hoa Nương của *Thy-Hạc*
- 9 : Phép Lạ của *Bùi-Hiền*
- 10 : Con Mèo mắt ngọc của *Nam-Cao*
- 11 : Hoa Thủy Tiên của *Thy-Hạc*
- 12 : Con đường phú tội của *Hoàng-Đại*
- 13 : Ba người bạn của *Nam-Cao*
- 14 : Đi nghỉ mát của *Ngô-Hòa*
- 15 : Con chuột mù của *Bùi-Hiền*
- 16 : Trên cánh chim của *Niêm-Lộc*
- 17 : Những trẻ khốn nạn của *Nam-Cao*
- 18 Những trẻ khốn nạn (số 2) *Nam-Cao*

Sắp có bán :

Người Rừng

của *Ngô Hòa*

Sách HOA-MAI số 19 — giá 0\$10

Truyện phiêu lưu, xem
rất hay, rất cảm động